

Darthuizer wil met Fleur & Kleur-concept maatwerk leveren

Boomkwekerij Darthuizer heeft onlangs het beplantingsconcept Fleur & Kleur op de markt gebracht. Het concept richt zich voornamelijk op de openbaar groenmarkt. Fleur & Kleur komt voort uit eerdere concepten die zich op biodiversiteit en burgerparticipatie richtten.

Tekst Ralph Mens | Beeld Boomkwekerij Darthuizer

„**W**e hebben het concept eerst kleinschalig ingezet in het Canadapark in Doetinchem”, vertelt Arnoud Oortwijn, commercieel directeur bij Darthuizer in Leersum. Samen met scholieren en buurtbewoners is daar een deel van het park opgeknapt en de beplanting vervangen. Dit was eigenlijk een voorloper van het huidige Fleur & Kleur-concept.”

Het concept speelt in op de tendens dat gemeenten steeds meer één aanspreekpunt willen voor bepaalde diensten. „In een tijd van regiegemeenten is ontzorgen de belangrijkste trend. Wij kunnen voor de gemeente de regie nemen, vanaf het ontwerp, de aanleg tot het onderhoud aan toe. Wij doen alles in eigen beheer, waarbij we samenwerken met diverse partijen zoals SW-bedrijven en grootgroenvoorzieners.”

Darthuizer wil vooral maatwerk leve-

ren, aangezien iedere gemeente andere wensen heeft. „Sommige gemeenten hebben een eigen groendienst die aanleg en onderhoud doet, of het onderhoud wordt door een aannemer of SW-bedrijf gedaan. Het hangt af van wat de klant wil, hoe onze rol in het geheel is. Er bestaat dan ook niet één standaardconcept.”

Cafetariamodel

Het bedrijf werkt volgens het cafetariamodel. „Gemeenten kunnen kiezen hoe ze het willen hebben; alleen planten, of een beplantingsadvies, aanleg en onderhoud, of samen met burgers een plan maken en aanplanten. Alles is mogelijk.”

Gemeenten kunnen kiezen voor een 'all-in' pakket voor drie tot vijf jaar waar ook onderhoud en eventuele inboet bij

inbegrepen zijn, of voor een contract waarbij het onderhoud jaarlijks wordt afgerekend. „Het wisselt per gemeente wat voor hun het makkelijkst is. Uiteindelijk streven wij naar een partnership met als doel een fleurige, mooie openbare ruimte.”

Uitgangspunt bij het Fleur & Kleur-concept is een jaarrond kleurrijke uitstraling. „Veel beplantingsconcepten gaan uit van één plantgroep. Dat geeft een beperking met als nadeel dat het winterbeeld vaak minder is. Door een mix van heesters en vaste planten zorgen wij ervoor dat het groen er zomers en winters fleurig uit ziet.”

Darthuizer geeft al enkele jaren een catalogus uit met de titel 'De 500 beste planten voor het functioneel groen'. Hiermee wil de boomkwekerij gemeenten een idee geven van wat er mogelijk is op

Het beplantingsconcept Fleur & Kleur van Boomkwekerij Darthuizer is ontwikkeld vanuit een beheersvisie. De plantvakken zijn 1,50 m breed zodat deze ook machinaal kunnen worden gemaaid. Daarnaast worden zo min mogelijk verschillende soorten door elkaar aangeplant, om het onderhoud zo eenvoudig mogelijk te houden.

Binnen het concept worden soorten gebruikt die bekend staan als drachtplanten van bijen en vlinders zoals *Nepeta faassenii* 'Six Hills Giant' (foto links) en *Persicaria amplexicaulis* (foto boven). Verder worden veelal laagbloeiende planten gebruikt.

>

gebied van beplanting. In de laatste editie wordt ook aangegeven welke planten geschikt zijn voor bijen. „De laatste vijf, zes jaar is er steeds meer vraag naar beplanting die biodiversiteit stimuleert. Je ziet dat de duurzaamheidsgedachte begint door te druppelen, bij burgers maar ook bij gemeenten. Vooral in de grote steden en versteende gebieden is de hang naar meer groen erg groot, en zie je ook een andere beleving van de openbare ruimte. Vooral grotere gemeenten hechten groot belang aan groen in de leefomgeving.”

Om hieraan tegemoet te komen, kwam Darthuizer eerder al met een aparte catalogus met drachtplanten voor bijen en vlinders. Ook dit is verder uitgewerkt in het Fleur & Kleur-concept. Darthuizer is hiervoor te rade gegaan bij imkers, een bijenvereniging en heeft daarnaast deskresearch laten doen. Soms kwamen er uit dit onderzoek verrassende soorten naar voren. „Grappig is dat een heel minuscule bloem toch belangrijk is als voedsel voor bijen in het voorjaar.

Bijvoorbeeld *Mahonia aquifolium* 'Hillary'. Of een *Potentilla fruticosa* die in de zomer bloeit. Maar ook *Sedum* die tot diep in het najaar bloeit.”

Beheervisie

Belangrijk bij het concept is dat soorten worden aangeplant vanuit een beheervisie. „We leggen plantvakken aan van 1,50 m breed, zodat ze ook machinaal gemaaid kunnen worden. Dat is ook de reden dat we zo min mogelijk verschillende soorten door elkaar aanplanten. Als we dat doen, dan kiezen we voor een minimale breedte, zodat de beplanting handmatig kan worden bijgehouden. We raden aan niet te schoffelen, omdat de planten hierdoor worden beschadigd.”

Darthuizer doet ook de grondbewerking, waarbij bemesting wordt aangebracht en de grondstructuur wordt verbeterd. „Hierdoor krijg je snel een gesloten beplanting waardoor onkruidontwikkeling wordt tegengegaan. Dankzij

een mooie, gesloten beplanting worden ook de beheerkosten gedrukt.”

Oortwijn signaleert dat gemeenten ondanks de bezuinigingen toch investeren in kleurrijke beplanting. „Het is eigenlijk begonnen met de beplanting van rotondes als stadsentree waar de uitstraling hoger moest zijn. Nu zie je dat ook op andere plaatsen accentpunten worden aangebracht, tot in de wijken aan toe. Je ziet een beweging van buiten naar het centrum toe.”

Alle planten van Darthuizer zijn Milieukeur gecertificeerd. Daarnaast heeft het bedrijf sinds kort het Groenkeur-certificaat Duurzame Boomkwekerij-producten. „We willen vooral duurzame, resistente soorten kweken die het goed doen in de openbare ruimte. Je wilt geen planten die na een jaar alweer moeten worden vervangen. Daarnaast is er meer vraag naar laagbloeiende soorten in verband met beheer. Bij aanbestedingen wordt altijd gevraagd naar gecertificeerde producten.”

'Beplanting openbaar groen is maatwerk'

Sjoerd de Boer, medewerker Stedelijk Beheer Doetinchem

„Boomkwekerij Darthuizer is onze leverancier van sierheesters en af en toe vaste planten. Voor het openbaar groen maken we zelf ontwerpen en stemmen die af met Darthuizer. Zo ook in het geval van het Canadapark in Doetinchem. Dit is een park met historische waarde dat na de oorlog met hulp van Canadezen is aangelegd. Na vele jaren was de beplanting een ratjetoe, er zat weinig lijn meer in. Samen met bewoners en AOC-studenten hebben we het park opgeknapt. Een gedeelte is met heesters ingeplant, een ander deel met vaste planten. Belangrijk bij de beplantingskeuze was, naast variatie en kleur, dat ze ook goed voor insecten zijn. Vandaar dat we *Sedum* en leverkruid hebben aangeplant. Daarnaast wilden we soorten die zich bewezen hebben zoals *Persicaria* en *Molinia*. De heesters in het park zijn in 2009 aangelegd, de vaste planten in 2013. Belangrijk bij een beplantingsconcept is dat het in het onderhoudsplan past. Ook moet het geen eenheidsworst worden. Op woonerven en in bloemkoolwijken is het goed om kleurconcepten toe te passen tussen het gazon. Mensen waarderen dat en gaan ook hun eigen tuin beter onderhouden. Beplanting in openbaar groen blijft maatwerk, vakkennis is daarbij heel belangrijk.”

Darthuizer doet vooraf aan de beplanting de grondbewerking waarbij bemesting wordt aangebracht en de grondstructuur wordt verbeterd. Hierdoor ontstaat snel een gesloten beplanting waardoor onkruidontwikkeling geen kans krijgt en de beheerskosten worden gedrukt.

Centraal bij het beplantingsconcept van Darthuizer staat de combinatie van vaste planten met heesters. De vaste planten zorgen voor bloei in de zomer, terwijl de heesters in de winter voor een groen beeld zorgen. Zo is er jaarrond een kleurrijke uitstraling.

<